

EDITURA
EIKON
imaginea cuvintelor
www.edituraeikon.ro

ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR DIN ROMÂNIA (ABR)
SECȚIUNEA CARTE VECHĂ. CONSERVARE. RESTAURARE
MĂNĂSTIREA COMANA (JUD. GIURGIU)

EDITURA EIKON
MOARA DE HÂRTIE

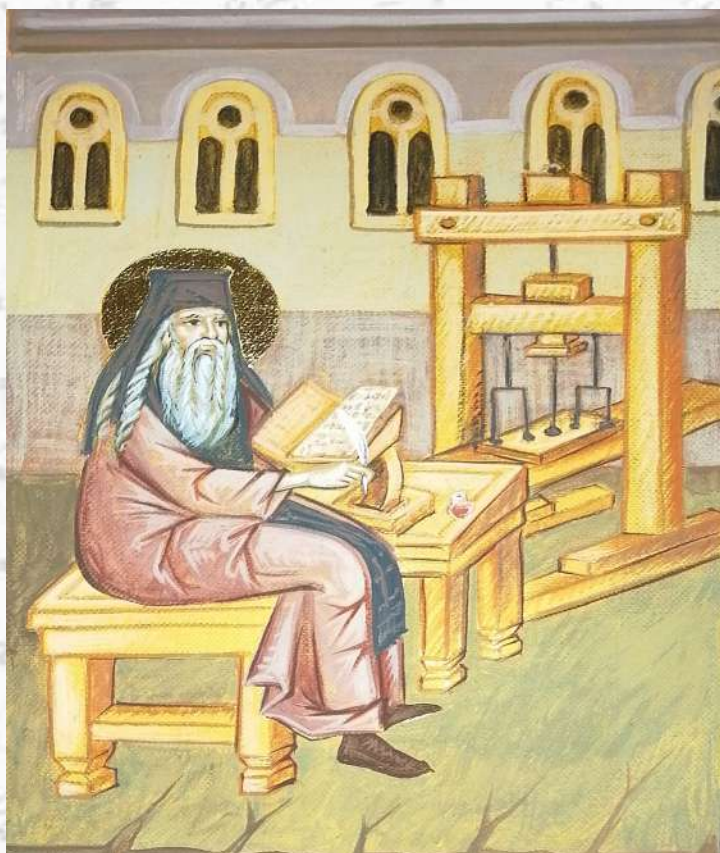
ORGANIZEAZĂ

CONFERINȚA NAȚIONALĂ CARTEA VECHĂ ROMÂNEASCĂ ȘI STRĂINĂ EDIȚIA I

CU TEMA

„PE URMELE SFÂNTULUI PAISIE
DE LA NEAMȚ (VELICIKOVSKI).

300 DE ANI DE LA NAȘTEREA SA
(1722 – 2022)”

BUCUREȘTI, MĂNĂSTIREA COMANA (JUD. GIURGIU)

25 – 26 MAI 2022

CONSILIUL ȘTIINȚIFIC

Acad. Andrei EȘANU, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova)

Prof. univ. dr. Olimpia MITRIC, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava

Prof. univ. dr. habil. Dumitru SORICA, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”,
Universitatea din București

Conf. univ. dr. hab. Igor CERETEU, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării
(Republica Moldova)

Conf. univ. dr. hab. Ion GUMENĂI, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica
Moldova)

Lect. univ. dr. Constantin ITTU, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Protos. Asist. univ. dr. Maxim VLAD, Facultatea de Teologie, Universitatea „Ovidius” din
Constanța

Dr. Valentina EȘANU, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova)

Dr. Doina HENDRE BIRO, Centrul CODEX, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj

COMITETUL DE ORGANIZARE

Dr. Silviu – Constantin NEDELICU, Biblioteca Academiei Române

Dr. Andreea-Mihaela BADEA, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Drd. Petruța-Mihaela VOICU, Școala Doctorală de Litere, Științe Umaniste și Aplicate,
Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George Emil Palade”, Târgu
Mureș / Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

Pr. Drd. George Iulian TATU, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București /
Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București

PROGRAMUL CONFERINȚEI

MIERCURI, 25 MAI 2022 – ONLINE (PLATFORMA ZOOM)

09⁰⁰ – 09³⁰	Deschiderea oficială a lucrărilor conferinței
09 ⁰⁰ – 09 ¹⁰	Dr. Silviu – Constantin NEDELICU, Biblioteca Academiei Române, președinte al Secțiunii Carte veche. Conservare. Restaurare – Cuvânt de deschidere
09 ¹⁰ – 09 ²⁰	Dr. Adriana SZEKELY, Președinte al Asociației Bibliotecarilor din România (ABR)
09 ²⁰ – 09 ³⁰	Drd. Petruța-Mihaela VOICU, Vicepreședinte al Asociației Bibliotecarilor din România (ABR)
09³⁰ – 10³⁰	Conferințele inaugurale
09 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Padre Elia CITTERIO, Fratelli Contemplativi di Gesù (Italia) <i>Mișcarea Rugului Aprins în urma Sf. Paisie Velicicovski / The movement of the Burning Bush following St. Paisij Veličkovskij</i>
10 ⁰⁰ – 10 ³⁰	Conf. univ. dr. hab. Ion GUMENĂI, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova) <i>Viața și opera lui Paisie Velicicovski în lucrările lui Andronic Popovici / The life and work of Paisie Velicicovski in the works of Andronic Popovici</i>
10³⁰ – 11⁰⁰	Pauză / coffee break
11⁰⁰ – 12²⁰	Secțiunea I
12²⁰ – 13⁰⁰	Pauză de prânz
13⁰⁰ – 15⁰⁰	Secțiunea a II-a (partea 1)
15⁰⁰ – 15²⁰	Lansare de carte EȘANU Andrei ; EȘANU Valentina. <i>Chișinăul de altădată 1436-1812. Studiu monografic, corpus de documente și alte materiale</i> . Chișinău: Prut Internațional, 2021.
15 ⁰⁰ – 15 ²⁰	Acad. Andrei EȘANU, Dr. Valentina EȘANU, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova)

15 ²⁰ – 16 ⁴⁰	Secțiunea a II-a (partea a 2-a)
16 ⁴⁰ – 17 ³⁰	Concluzii și discuții
JOI, 26 MAI 2022 – MĂNĂSTIREA COMANA (JUD. GIURGIU)	
09 ⁰⁰ – 12 ⁰⁰	Secțiunea a II-a (partea a 3-a)
12 ⁰⁰ – 12 ³⁰	Lansare de carte NEDELCU, Silviu – Constantin Nedelcu (coordonator). <i>Bibliotecile și valorificarea cărții vechi românești și occidentale. Circulația cărții românești vechi în Basarabia. Lucrările prezentate la sesiunea anuală a secțiunii Carte veche. Conservare. Restaurare din cadrul Asociației Bibliotecarilor din România (ABR), București, 27 mai 2021. Cuvânt înainte de Acad. Andrei Eșanu. București: Eikon, 2022.</i>
12 ⁰⁰ – 12 ²⁰	Dr. Florin BOGDAN, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia
12 ²⁰ – 12 ³⁰	Dr. Silviu – Constantin NEDELCU, Biblioteca Academiei Române
12 ³⁰ – 13 ⁰⁰	Prezentarea icoanei conferinței
12 ³⁰ – 12 ⁴⁰	Dr. Silviu – Constantin NEDELCU, Biblioteca Academiei Române
12 ⁴⁰ – 13 ⁰⁰	Pr. Ionel IAMANDI, Parohia Crângu (jud. Constanța)
13 ⁰⁰ – 14 ⁰⁰	Pauză de prânz
14 ⁰⁰ – 14 ³⁰	Vizită documentară la Mănăstirea Comana
14 ³⁰ – 17 ⁰⁰	Vizită documentară la Moara de hârtie
17 ⁰⁰ – 17 ³⁰	Încheierea conferinței

MIERCURI, 25 MAI 2022 – ONLINE (PLATFORMA ZOOM)

09⁰⁰ – 09³⁰	Deschiderea oficială a lucrărilor conferinței
09 ⁰⁰ – 09 ¹⁰	Dr. Silviu – Constantin NEDELCU, Biblioteca Academiei Române, președinte al <i>Secțiunii Carte veche. Conservare. Restaurare – Cuvânt de deschidere</i>
09 ¹⁰ – 09 ²⁰	Dr. Adriana SZEKELY, Președinte al Asociației Bibliotecarilor din România (ABR)
09 ²⁰ – 09 ³⁰	Drd. Petruța – Mihaela VOICU, Vicepreședinte al Asociației Bibliotecarilor din România (ABR)
09³⁰ – 10³⁰	Conferințele inaugurale
09 ³⁰ – 10 ⁰⁰	Padre Elia CITTERIO, Fratelli Contemplativi di Gesù (Italia) <i>Mișcarea Rugului Aprins în urma Sf. Paisie Velicicovski / The movement of the Burning Bush following St. Paisij Veličkovskij</i>
10 ⁰⁰ – 10 ³⁰	Conf. univ. dr. hab. Ion GUMENÂI, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova) <i>Viața și opera lui Paisie Velicicovski în opera lui Andronic Popovici / The life and work of Paisie Velicicovski in the work of Andronic Popovici</i>
10³⁰ – 11⁰⁰	Pauză / coffee break

Secțiunea I: SFÂNTUL PAISIE DE LA NEAMȚ (VELICIKOVSKI) ȘI PREOCUPĂRILE SALE CĂRTURĂREȘTI. TRADIȚII ALE FILOCALIEI ÎN LIMBA ROMÂNĂ	
Moderator: Dr. Silviu – Constantin NEDELCU, Biblioteca Academiei Române	
11 ⁰⁰ – 11 ²⁰	Protos. Asist. univ. dr. Maxim VLAD, Facultatea de Teologie, Universitatea „Ovidius” din Constanța <i>Importanța operei tipiconale și pravilnice a Sf. Paisie Velicicovski pentru organizarea Mănăstirilor Dragomirna, Secu și Neamț / The importance of the typical and righteous work of St. Paisie Velicicovski for the organization of the Dragomirna, Secu and Neamț Monasteries</i>

11 ²⁰ – 11 ⁴⁰	Pr. Dr. Aurel – Florin ȚUSCANU, Arhiepiscopia Romanului și Bacăului <i>Cărți din obștea Starețului Paisie Velicicovschi păstrate în Biblioteca Eparhială de la Roman / Books from abbot Paisie Velicicovschi's parish, kept in the Diocesan Library in Roman</i>
11 ⁴⁰ – 12 ⁰⁰	Dr. Silviu – Constantin NEDELCU, Biblioteca Academiei Române <i>Viața și opera Sf. Paisie de la Neamț (Velicikovski) reflectată în presa ortodoxă. Studiu de caz: revista Biserica Ortodoxă Română / The life and works of St. Paisie of Neamț (Velicikovski) reflected in the Orthodox press. Case study: Biserica Ortodoxă Română journal</i>
12 ⁰⁰ – 12 ²⁰	Dr. Marius – Ștefan CIULU, Arhiepiscopia Bucureștilor <i>Atitudinea față de carte și învățătură la părinții pustiei / Attitude towards books and teaching of the desert Fathers in 4th century</i>

12²⁰ – 13⁰⁰ Pauză de prânz

Secțiunea a II-a (partea 1): VALORIFICAREA COLECȚILOR ȘI DOCUMENTELOR DE PATRIMONIU	
Moderator: Dr. Silviu – Constantin NEDELCU, Biblioteca Academiei Române	
13 ⁰⁰ – 13 ²⁰	Prof. univ. dr. Olimpia MITRIC, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava <i>Două manuscrise copiate de Samoil, dascăl al școlii grănicerești din Ragla / Two manuscripts copied by Samoil, a teacher at the border school in Ragla</i>
13 ²⁰ – 13 ⁴⁰	Conf. univ. dr. hab. Igor CERETEU, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova), Aculina MIHALUȚA, Biblioteca Științifică a Universității de Stat din Bălți (Republica Moldova) <i>Biblioteca preotului Armașu – o comoară regăsită / The library of priest Armașu - a recovered treasure</i>
13 ⁴⁰ – 14 ⁰⁰	Dr. Doina HENDRE BIRO, Centrul CODEX, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj <i>Documente de arhivă relative la istoria Institutului Batthyanian, inventariate ca manuscrise. Studiu de caz pe un fondul VIII și XII / Documents d'archives relatifs à l'histoire de l'Institut Batthyaniien, inventoriés sous forme de manuscrits. Etude de cas sur un fonds VIII et XII</i>

14 ⁰⁰ – 14 ²⁰	Lect. univ. dr. Constantin ITTU, Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu <i>Tipograful sas din Sibiu, Petrus Barth (1745-1801) și cărțile românești tipărite de el / The transylvanian german typographer from Sibiu, Petrus Barth (1745-1801) and the romanian books printed by him</i>
14 ²⁰ – 14 ⁴⁰	Protos. dr. Mihail HARBUZARU, Mănăstirea Sinaia <i>Cărți din biblioteca Mănăstirii Sinaia dăruite de Sf. Grigorie Dascălul / Books from Sinaia Monastery Library, given by St. Gregoire the Teacher</i>
14 ⁴⁰ – 15 ⁰⁰	Dr. Marius OANȚĂ, cercetător independent <i>Instrumente de catehizare destinate pavlichienilor din Bulgaria de Nord și Țara Românească (sec. XVII-XIX) / Catechetical instruments for the Pavlicans of Northern Bulgaria and Wallachia (17th-19th centuries)</i>

15 ⁰⁰ – 15 ²⁰	Lansare de carte EȘANU Andrei ; EȘANU Valentina. <i>Chișinăul de altădată 1436-1812. Studiu monografic, corpus de documente și alte materiale.</i> Chișinău: Prut Internațional, 2021.
15 ⁰⁰ – 15 ²⁰	Acad. Andrei EȘANU, Dr. Valentina EȘANU, Institutul de Istorie, Ministerul Educației și Cercetării (Republica Moldova)

Secțiunea a II-a (partea a 2-a): VALORIFICAREA COLECȚIILOR ȘI DOCUMENTELOR DE PATRIMONIU	
Moderator: Dr. Alexandru – Daniel PITICARI, Biblioteca Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca	
15 ²⁰ – 15 ⁴⁰	Drd. Andreea Iustina OPRÎȘ, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” al Academiei Române <i>Biblioteci și edituri ale românilor din afara granițelor în anii Războiului Rece (1948-1989) / Libraries and publishing houses of Romanians abroad during the Cold War (1948-1989)</i>

15 ⁴⁰ – 16 ⁰⁰	Pr. Drd. George Iulian TATU, Școala Doctorală a Facultății de Litere, Universitatea din București / Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București
	<i>Scurt istoric al Bibliotecii Facultății de Teologie Ortodoxă din București / Brief history of the Library of the Faculty of Orthodox Theology in Bucharest</i>
16 ⁰⁰ – 16 ²⁰	Dr. Corina – Mihaela APOSTOLEANU, Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța
16 ²⁰ – 16 ⁴⁰	Dr. Alexandru – Daniel PITICARI, Biblioteca Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca
	<i>Stema și stihurile la stema țării regăsite în lucrarea Mărgăritare (București, 1691) / The coat of arms and the poem to the coat of arms found in the work Mărgăritare (București, 1691)</i>

16⁴⁰ – 17³⁰ Concluzii și discuții

JOI, 26 MAI 2022 – MĂNĂSTIREA COMANA (JUD. GIURGIU)

Secțiunea a II-a (partea a 3-a): VALORIFICAREA COLECȚILOR ȘI DOCUMENTELOR DE PATRIMONIU	
Moderator: Dr. Florin BOGDAN, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia	
09 ⁰⁰ – 09 ²⁰	Arhim. Dr. Mihail MUSCARIU, Mănăstirea Comana, Episcopia Giurgiului <i>Sf. Ierarh Sava Brancovici – bibliotecar al Mănăstirii Comana / St. Hyerarch Sava Brancovici – librarian at the Comana Monastery</i>
09 ²⁰ – 09 ⁴⁰	Dr. Andreea – Mihaela BADEA, Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București <i>„Ușa pocăinței” – un manuscris nemțean de început de secol XIX în colecțiile Bibliotecii Centrale Universitare „Carol I” / „The Door of repentance” – a manuscript from Neamț from the beginning of 19th century in the collection of the Central University Library „Carol I”</i>
09 ⁴⁰ – 10 ⁰⁰	Dr. Florin BOGDAN, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia <i>Tipărituri românești vechi apărute la Mănăstirea Neamț, aflate în colecțiile Bibliotecii Metropolitane București / Old Romanian prints from Neamț Monastery, in the Collections of Bucharest Metropolitan Library</i>
10 ⁰⁰ – 10 ²⁰	Dr. Suzana – Iuliana BODALE, Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Iași <i>Mihai Eminescu și organizarea Bibliotecii Centrale din Iași reflectată într-un dosar de anchetă / Mihai Eminescu and the organisation of The Central Library of Iassy reflected into a investigation file</i>
10 ²⁰ – 10 ⁴⁰	Dr. Arcadie BODALE, Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Iași <i>Îmbogățirea fondului de carte al Academiei Domnești din Iași (1854-1859) / The development of the book collection of the Royal Academy of Iassy (1854-1859)</i>
10 ⁴⁰ – 11 ⁰⁰	Prof. Costin CLIT, Colegiul Național „Cuza Vodă” din Huși, jud. Vaslui <i>Din trecutul tipografiei Mănăstirii Neamț. Documente inedite / From the past of the Neamț Monastery printing house. Unpublished documents</i>
11 ⁰⁰ – 11 ²⁰	Drd. Petruța – Mihaela VOICU, Școala Doctorală de Litere, Științe Umaniste și Aplicate, Universitatea de Medicină, Farmacie, Științe și Tehnologie „George

	Emil Palade”, Târgu Mureș / Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București
	<i>Accesibilizarea colecțiilor patrimoniale constituite ad-hoc / Accessibility of heritage collections set up ad hoc</i>
11 ²⁰ – 11 ⁴⁰	Prof. univ. dr. habil. Dumitru SORICA, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București
	<i>Arta monumentală – limbaj și expresie vizuală / Monumental art – language and visual expression</i>
11 ⁴⁰ – 12 ⁰⁰	Ion – Ștefan GEORGESCU, Asociația Moara de Hârtie
	<i>De ce am creat un muzeu al artelor grafice în România? / Why we created a printing museum in Romania?</i>

12⁰⁰ – 12³⁰ Lansare de carte

NEDELUCU, Silviu – Constantin Nedelcu (coordonator). *Bibliotecile și valorificarea cărții vechi românești și occidentale. Circulația cărții românești vechi în Basarabia. Lucrările prezentate la sesiunea anuală a secțiunii Carte veche. Conservare. Restaurare din cadrul Asociației Bibliotecarilor din România (ABR), București, 27 mai 2021. Cuvânt înainte de Acad. Andrei Eșanu. București: Eikon, 2022.*

12⁰⁰ – 12²⁰ Dr. Florin BOGDAN, Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

12²⁰ – 12³⁰ Dr. Silviu – Constantin NEDELUCU, Biblioteca Academiei Române

12³⁰ – 13⁰⁰ Prezentarea icoanei conferinței

12³⁰ – 12⁴⁰ Dr. Silviu – Constantin NEDELUCU, Biblioteca Academiei Române

12⁴⁰ – 13⁰⁰ Pr. Ionel IAMANDI, Parohia Crângu (jud. Constanța)

13⁰⁰ – 14⁰⁰ Pauză de prânz

14⁰⁰ – 14³⁰ Vizită documentară la Mănăstirea Comana

14³⁰ – 17⁰⁰ Vizită documentară la Moara de hârtie

17⁰⁰ – 17³⁰ Încheierea conferinței